

یکشنبه ● ۶ خرداد ۱۳۹۷ ● شماره صد و پنجاه‌وسه

A T I V E H N O

هشدار سازمان جهانی کار درباره ایمنی محیط‌های کار

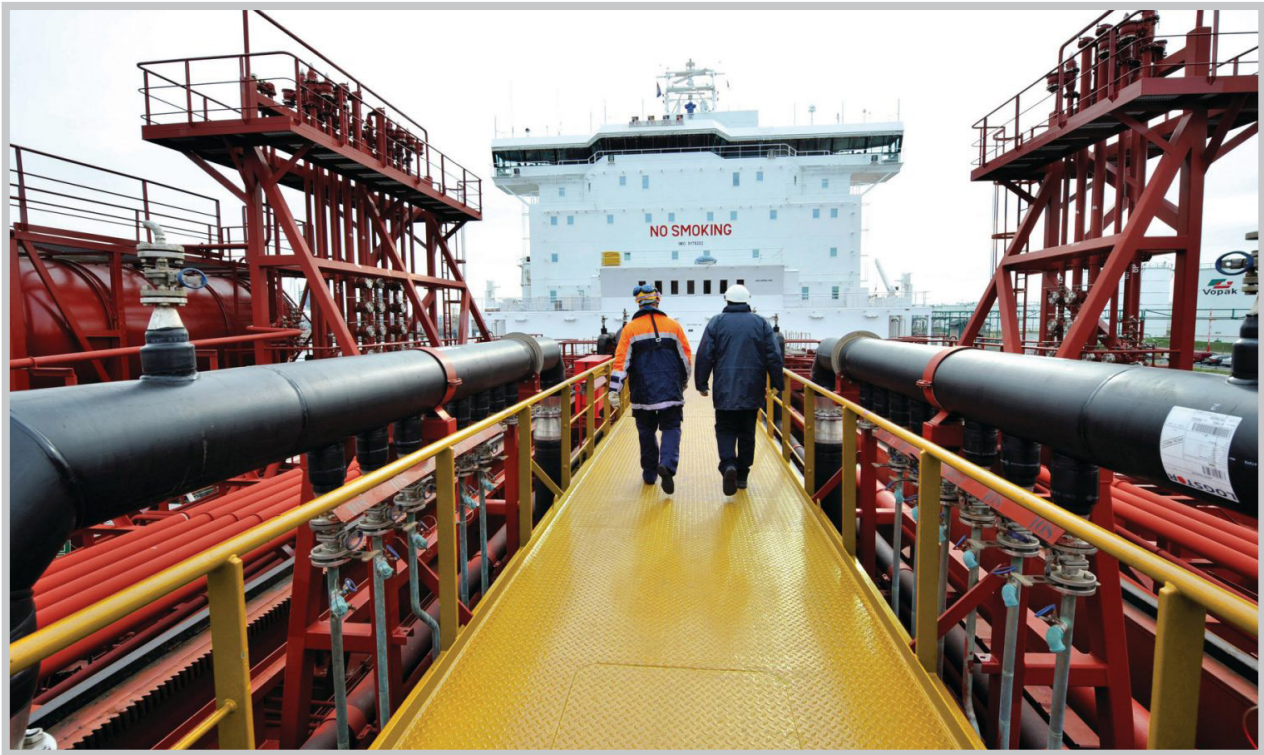
بر اساس گزارشی که سازمان جهانی کار اخیراً منتشر کرده است، تخمین زده می‌شود ایمنی کاری و آمادگی‌های درمانی ضعیف، هزینه‌ای معادل چهار درصد از تولید ناخالص جهانی را به خود اختصاص دهد که تقریباً معادل سه هزار میلیارد دلار است. در این گزارش آمده است: «تا پایان سال ۲۰۱۴ در سراسر جهان ۳۷۴ میلیون نفر از شاغلان، حوادث غیرمرگبار کاری را تجربه کرده‌اند و طبق اعلام اژانس ایمنی و بهداشت کار اروپا، افراد جوان به احتمال ۴۰ درصد بیشتر از دیگران دچار سوانح کار می‌شوند. در بلندمدت، سال‌ها بهرهوری و سرمایه‌گذاری روی آموزش و تربیت این افراد بر باد می‌رود.»

۱۴ | کتیبه‌نو

شرایط و استراتژی‌های اقتصاد ایران پس از خروج آمریکا از برجام وارد فاز تازه‌ای شده است

آسیب‌شناسی اختلال در سرمایه‌گذاری خارجی

برخی کارشناسان معتقدند، تیم اقتصادی روحانی در آن می‌چرخد ناموفق بوده‌است و برخی نیز معتقدند سنگ‌اندازی‌ها مانع از حل این مشکلات می‌شود.

● آزاده افتخاری ●

● مترجم ●

از دسامبر ۲۰۱۷ تاکنون، ریال یک‌سوم ارزش خود را از دست داده است. ماه گذشته بحران در بازار ارز به اندازه‌ای عمیق شد که صرافی‌ها از معامله ارز منع شدند و اعلام شد نگهداری بیش از ۱۲ هزار دلار توسط افراد، پیگرد قانونی دارد. این اقدام دولت تغییر رویه‌ای شدید است که پس از سه دهه سیاست‌گذاری اقتصادی نسبتاً لیبرال انجام می‌شود. سیاست‌گذاری که در جریان آن به صرافی‌ها اجازه معامله دلار داده می‌شد. فاصله‌گرفتن از دلار تنها به دلیل تأکید دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا به خروج از برجام نیست، بلکه به نظر می‌رسد با توجه به تیره‌تر شدن چشم‌انداز احیای روابط با غرب، تهران به دنبال خوگرفتن به آینده‌چیدنی است که در آن، کشورهای غربی حضور ندارند یا حضور آن‌ها کم‌رنگ است. این در شرایطی است که حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران همچنان برای عملی کردن وعده‌های انتخاباتی خود تلاش می‌کند، اما به ثمر رسیدن این وعده‌های اقتصادی بیش از هر چیز به هموار شدن مسیر ورود سرمایه به ایران و بازیابی حس اطمینان، نسبت به سرمایه‌گذاری در ایران نیاز دارد. در چنین شرایطی اقتصاد مقاومتی بیش از هر زمان دیگری مورد توجه قرار گرفته است. در این نگرش اقتصادی نیازی به سرمایه‌گذاری خارجی وجود ندارد و تنها بانکچه بر توان داخلی، موتور اقتصاد روشن نگه داشته می‌شود. تأکید بر اقتصاد مقاومتی پس از امضای توافق هسته‌ای کم‌رنگ‌تر شد، اما دو سال پس از اجرای این توافق و بهبود یافتن شرایط اقتصادی، دوباره اهمیت آن آشکار شده است. اقتصاد ایران پس از اجرای توافق هسته‌ای تنها به لطف دوربرد شدن صادرات نفت، رشد ۱۲/۵ درصدی را تجربه کرد. ایران در سال ۲۰۱۷ بالغ بر ۳/۸ میلیون بشکه در روز نفت تولید و ۴۶/۴ میلیون بشکه در روز نفت صادر کرد و پیش‌بینی شده است تولید نفت ایران در سال ۲۰۱۸ در سطح ۳/۸ میلیون بشکه در روز بقی بماند، اما صادرات نفت به ۴۶/۴ میلیون بشکه در روز افزایش پیدا کند، اما پس از آن، روند احیا کند شد و در سال ۲۰۱۷ نرخ رشد به چهار درصد رسید و انتظار می‌رود برای سال‌های آینده نرخ رشد اقتصادی ایران همچنان پایین باشد.

این در حالی است که صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین گزارش خود پیش‌بینی کرده «رشد اقتصادی ایران در سال جاری به چهار درصد و نرخ تورم به ۱۲/۱ درصد برسد.» این نهاد بین‌المللی رشد اقتصادی ایران در سال گذشته را ۴/۳ درصد و نرخ تورم ایران در این سال را ۹/۹ درصد محاسبه کرده است. این نهاد بین‌المللی همچنین پیش‌بینی کرده رشد بخش غیرنفتی ایران از چهار درصد در سال ۲۰۱۷ به ۳/۸ درصد در سال جاری کاهش یابد. رشد بخش نفتی ایران نیز از ۵/۲ درصد در سال قبل به ۴/۶ درصد در سال جاری کاهش می‌یابد.

■ رابطه اشتغال‌زایی و سرمایه‌گذاری

همچنین در حالی که اقتصاد ایران پس از توافق هسته‌ای سالانه ۶۰۰ هزار فرصت شغلی ایجاد کرده است، هنوز نرخ

به سپرده‌گذاران قبلی استفاده می‌کنند. شاید به همین دلیل است که برخی تنها به امید یک رونق دوباره در بازار مسکن نشسته‌اند تا شاید برخی مشکلات سیستم بانکی تعدیل شود. نرخ سود بالا، سرمایه‌گذاری‌های ثابت را حدود ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی کاهش داده است که دست‌کم ۱۰ درصد کمتر از سطحی است که برای کاهش نرخ بیکاری مورد نیاز است. در همین حال، سرمایه‌گذاری‌های دولتی برای پرداخت هزینه‌ها و احیای زیرساخت‌ها کافی نیست. از آنجایی که چشم‌انداز ورود سرمایه‌گذاری‌های خارجی همچنان مبهم است، احتمال بهبود وضعیت سرمایه‌گذاری‌ها در ایران اندک است. حتی پیش از انتخاب ترامپ نیز سرمایه‌گذاران خارجی نگاه محتاطانه‌ای به پتانسیل‌های اقتصادی ایران داشتند. صندوق بین‌المللی پول می‌گوید: «در سال ۲۰۱۶، حدود ۱۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی در یادداشت تفاهم‌ها تعهد شده است، اما تنها دو میلیارد و یکصد میلیون دلار آن واقعا در ایران سرمایه‌گذاری شده است. اکنون با محدودیت‌های جدیدی که دولت در جریان سرمایه و ارز اعمال کرده است، جذابیت ایران برای سرمایه‌گذاران خارجی کمتر نیز خواهد شد.»

بیکاری بالاست و این فرصت‌های شغلی برای جذب انبوه جوانان بیکار کافی نبوده است. در واقع نرخ بیکاری جوانان و فارغ‌التحصیلان، امروز بیش از هر زمان دیگری است و در مردان به ۳۶ درصد و در زنان به ۵۰ درصد می‌رسد. یکی از دلایل ناکافی بودن فرصت‌های شغلی در ایران این است که مقامات در تقویت فضا برای سرمایه‌گذاری خصوصی موفق نبوده‌اند. بانک جهانی در گزارش جدید خود ایران را از نظر سهولت تجارت در جایگاه یکصد و بیست و چهارم جهان قرار داده است. اقتصاد ایران در نتیجه اجرا نشدن اصلاحات اقتصادی بیش از هر زمان دیگری غیرقابل است.

برخی کارشناسان معتقدند، تیم اقتصادی روحانی در یافتن دری که کلید حل مشکلات اقتصادی در آن می‌چرخد ناموفق بوده‌است و برخی نیز معتقدند سنگ‌اندازی‌ها مانع از حل این مشکلات می‌شود. این در حالی است که سیستم بانکی ایران با چالش‌های جدی مواجه است و وام‌های اعطا شده در دوران رونق بازار مسکن در حدود سال ۲۰۰۰ هنوز بازپرداخت نشده است. مشکلات سیستم بانکی، اعطای وام را با مشکل روبه‌رو کرده و بانک‌ها برای جذب پس‌انداز، نرخ سود بالاتر از نرخ تورم پیشنهاد می‌دهند و از پس‌اندازهای جدید برای پرداخت

پیش‌بینی

۶۶

صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین گزارش خود پیش‌بینی کرده «رشد اقتصادی ایران در سال جاری به چهار درصد و نرخ تورم به ۱۲/۱ درصد برسد.» این نهاد بین‌المللی رشد اقتصادی ایران در سال گذشته ۴/۳ درصد و نرخ تورم ایران در این سال را ۹/۹ درصد محاسبه کرده است.

● در پیچه ●

● منبع: المانیاتور ●

آیا سوآپ ارزی برای ایران ممکن است؟

برخی در ایران بر این باورند که انعقاد موافقت‌نامه‌های سوآپ ارزی با دیگر کشورها یکی از راه‌های غلبه بر تحریم‌های پابرجای دولت آمریکا است. در شرایطی که ایران به دنبال استفاده از دیگر ارزها برای معامله‌های تجاری و سوآپ ارزی است، این یک واقعیت است که در مواردی موافقت‌نامه‌های سوآپ ارزی عملی نمی‌شوند و این طرح‌ها بیشتر در وضعیت‌های بروز بحران‌ها و شرایط اضطراری میان دو کشور یا به منظور توسعه دادوستد پول ملی یک کشور برای غلبه بر سلطه دلار (همچون مورد چین) به کار گرفته می‌شوند. ایران در اکتبر گذشته اولین موافقت‌نامه سوآپ ارزی خود را با ترکیه امضا کرد و دو کشور، اخیراً اعتبارات اولیه اسنادی‌شان به ارزهای ملی را منتشر کرده‌اند. این یک گام مهم به‌شمار می‌آید، زیرا یادداشت تفاهم‌های قبلی ایران با دیگر کشورها در این زمینه هیچ‌گاه عملی نشده بود. با این وجود اجرایی شدن موافقت‌نامه‌های سوآپ ارزی در اقتصادهای پرنوسانی مانند اقتصاد ایران دارای ریسک‌های بالایی است. در همین چارچوب، بانک مرکزی ایران در گذشته بر پیش شرط‌های موافقت‌نامه‌های پولی با دیگر دولت‌ها تأکید کرده است. این پیش شرط‌ها در بر دارنده مجموعه‌ای از عوامل درهم تنیده است که می‌تواند به موفقیت قراردادهای سوآپ ارزی کمک کند. مهم‌ترین این پیش شرط‌ها عبارت‌اند از: نرخ ارزهای واسطه و مکانیزم تبدیل آن‌ها برای تسویه به ارزهای ملی، توازن تجاری و بدهی‌های معوق میان کشورهایی که در این قراردادها حضور دارند و اراده سیاسی کشورها و بانک‌های مرکزی آن‌ها برای اجرای این قرارداد.

اجرای قراردادهای سوآپ ارزی در صورتی ممکن است که رگولاتورهای پولی دو کشور بتوانند ریسک نوسانات ارزی را در اقتصاد کلان خود به حداقل برسانند. در حال حاضر، به دلیل نرخ بالای نوسانات ارزی در ایران، بانک مرکزی قادر به تسهیل فرایند مبادلات ارزی بین‌المللی به شکل موثر نیست. از سوی دیگر، این موضوع به اثبات رسیده که سیاست بانک مرکزی ایران در کنترل بازار ارز، ذخایر ارزی ملی کشور را در معرض ریسک قرار می‌دهد. درحالی که اخیراً ارزش ریال به پایین‌ترین رقم خود در برابر دلار رسیده، جذابیت ریال به‌عنوان یک واحد پولی واسطه برای انعقاد قراردادهای سوآپ ارزی نیز کاهش یافته است. در واقع نه ایران و نه همتایش (از جمله ترکیه) در موقعیتی قرار ندارند که بتوانند میزان نوسانات ارزهای ملی‌شان را تضمین کنند. به علاوه، قراردادهای سوآپ ارزی در گام نخست، تجارت را برای کشورهایی تسهیل می‌کند که دارای صنایعی با ارزش افزوده بالاتر باشند، نه کشورهایی که عمدتاً مواد خام صادر می‌کنند. در واقع، به نظر می‌رسد اگر قراردادهای سوآپ ارزی با کشورهای قدرتمند صورت گیرد، تأثیر درازمدت آن می‌تواند تبدیل اقتصاد ایران به یک اقتصاد صرفاً خام‌فروش باشد. واردات کالاهای دارای ارزش افزوده توسط ایران از اقتصادهای بزرگ و در عین حال صدور محصولات خام دارای ارزش افزوده پایین می‌تواند چرخه‌های منفی برای اقتصاد ایران ایجاد کند.

● مطالب انتخاب شده از منابع خارجی الزاماً بیان‌کننده دیدگاه‌های «کتیبه‌نو» نیست

دوستدار محترم آتیه‌نو، شما می‌توانید برای اشتراک و دریافت هفته‌نامه، فرم زیر را تکمیل و براساس جدول مندرج هزینه اشتراک خود را پرداخت کنید.

نام و نام خانوادگی:

کدملی:

کد پستی:

تحصیلات و شغل:

تلفن ثابت:

نوع اشتراک:

تلفن همراه:

تعداد هفته‌نامه درخواستی:

ارسال کنید. شروع ارسال نشریه حداکثر ۱۵ روز بعد از دریافت مدارک خواهد بود. هرگونه انتقاد و پیشنهادی را با شماره ۹-۰۲۱-۸۸۵۱۷۰۸۸ در میان بگذارید. آدرس: تهران، خیابان احمد قصبیر، خیابان دوازدهم، شماره ۲۲، طبقه همکف، بخش توزیع

مشترک گرامی، لطفاً پس از تکمیل فرم فوق، وجه اشتراک مورد نظر را به حساب جاری ۱۱۰۱۱-۸۶۱-۱۰۱۵ بانک سرمایه شعبه کارگر شمالی (کد ۱۰۱۵) به نام موسسه فرهنگی و هنری آهنگ آتیه واریز و فیش واریزی را به همراه فرم تکمیل‌شده به شماره فکس ۰۲۱-۸۸۵۱۷۰۸۷۰

یکساله: ۶۰ هزار تومان

شش ماهه: ۳۰ هزار تومان

سه ماهه: ۱۵ هزار تومان

تهران

یکساله: ۶۴ هزار تومان

شش ماهه: ۳۲ هزار تومان

سه ماهه: ۱۶ هزار تومان

شهرستان

